

42 §

Biokaasulaitosalueen asemakaavan hyväksyminen

Asnro

KIURU/644/10.02.03.00/2022

Aiempi käsittely

Tekninen lautakunta 22.11.2022 § 83

Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee teollisen mittakaavan biokaasulaitoksen ja sen yhteydessä toimivan biokaasun nesteytyslaitoksen rakentamista Kiuruvedelle. Biokaasulaitoksessa hyödynnettäisiin mm. Ylä-Savon alueen maito-, karja- ja sikatiloilta muodostuvia sivutuotteita kuten liete- ja kuivikelantaa sekä ruohosäilörehua. Lisäksi Suomen Lantakaasu Oy suunnittelee rakentavansa pienempiä paineistettua biokaasua tuottavia laitoksia Ylä-Savon alueelle, joiden paineistettu biokaasu kuljetettaisiin edelleen jalostettavaksi suunniteltuun biokaasun nesteytyslaitokseen. Kiuruvedelle suunnitellun laitoksen kokonaistuotannon arvioidaan olevan 150 GWh nesteytettyä biokaasua. Laitosalueen tarvitsema pinta-ala on noin 15 ha.

Suomen Lantakaasu Oy on käynnistänyt ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA), jossa tutkitaan teollisen mittakaavan biokaasulaitoskokonaisuuden rakentamisen vaikutuksia kahdessa vaihtoehtoisessa sijoituspaikassa Kiuruvedellä. Vaihtoehdossa 1 tutkitaan laitoksen sijoittumista Pyhäsalmentien välittömään läheisyyteen, joko tien etelä- tai pohjoispuolelle, noin 4 km Kiuruveden keskustasta. Vaihtoehdossa 2 tutkitaan laitoksen sijoittumista Pyhäsalmentien läheisyyteen Nyteikönahoon, noin 6 kilometriä Kiuruveden keskustasta. Hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma on ollut nähtävillä 17.10.-16.11.2022 välisenä aikana.

Kiuruveden kaupunki on käynyt aktiivisesti keskusteluja hankkeesta Suomen Lantakaasu Oy:n kanssa. Kiuruveden kaupunki ja Suomen Lantakaasu Oy ovat sopineet, että kaupunki vastaa tarvittavan maa-alueen kaavoittamisesta ja alueen maanhankinnasta. Kiuruveden kaupunki on käynyt alustavia neuvottelua alueen kiinteistönomistajien kanssa ja neuvottelujen perusteella kaikki kiinteistönomistajat ovat valmiita neuvottelemaan alueidensa myynnistä Kiuruveden kaupungille. Kaavoitettu alue on tarkoitus erikseen sovittavin ehdoin luovuttaa Suomen Lantakaasu Oy:lle joko vuokraamalla tai kaupalla.

Suomen Lantakaasu Oy on omissa selvityksissään ja YVA- prosessista tässä vaiheessa saamiensa tulosten perusteella todennut, että soveltuvin sijaintivaihtoehto biokaasulaitokselle olisi joko Pyhäsalmentien etelä- tai pohjoispuoli, noin 4 km Kiuruveden keskustasta. Suomen Lantakaasu Oy on pyytänyt, että Kiuruveden kaupunki aloittaisi alueelle suunnitellun biokaasulaitoksen toteuttamisen mahdollistavan kaavan laatimisen mahdollisimman pikaisesti, jotta kaavoitus kulkisi aikataulullisesti yhdessä muiden laitoksen toteuttamisen kannalta oleellisten prosessien kanssa oikea-aikaisesti.

Kyseiset Pyhäsalmentien välittömään läheisyyteen sijoittuvat alueet ovat yksityishenkilöiden omistuksessa olevaa talousmetsävaltaista aluetta. Pyhäsalmentien eteläpuolisen alueen takana sijaitsee Kiuruveden kaupungin vanha kaatopaikka, joka nykyään toimii maankaatopaikkana. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat hankealueen reunalta reilun 600 metrin etäisyydellä ja lähimmät vapaa-ajanasunnot reilun 500 metrin etäisyydellä. Pyhäsalmentien pohjoispuolisen alueen viereisellä Palosmäellä kulkee Kaupungin ylläpitämä latu / kuntorata.

Pyhäsalmentien eteläpuoleiselle alueelle on voimassa olevassa maakuntakaavassa osoitettu kohdemerkinnällä teollisuus- ja varastoalue. Pohjois-Savon maakuntakaavan tarkistamisen 2. vaihe on vireillä ja Kiuruveden kaupunki on luonnosvaiheessa lausunut, että kyseistä merkintää tulisi muuttaa siten, että uudella merkinnällä alueelle olisi mahdollista sijoittaa teollisen mittaluokan biokaasulaitos. Alueella ei ole voimassa olevia yleis- tai asemakaavoja.

Biokaasulaitoksen sijoittuminen ja laadittava kaava tarkentuvat kaavoitusprosessin, YVA-prosessin ja Suomen Lantakaasu Oy:n laatimien erilliselvitysten myötä joko Pyhäsalmentien etelä- tai pohjoispuolelle.

Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on todettu, että biokaasulaitoksen toteuttamista varten alueelle tulee laatia asemakaava. Koska alueella ei ole yleiskaavaa, on maankäyttö ja rakennuslain mukaan asemakaavaa laadittaessa otettava huomioon myös mitä yleiskaavan

sisältövaatimuksista säädetään. Asemakaavan laadinnassa hyödynnetään biokaasulaitoksen YVA-menettelyssä tehtyjä selvityksiä.

Valmistelija: maanmittausinsinööri Ville Kamaja
0400 741 492, ville.kamaja(at)kiuruvesi.fi

tekninen johtaja Kimmo Karoluoto
050 475 7496, kimmo.karoluoto(at)kiuruvesi.fi

Liitteet: Karttaliite

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta päättää, että Suomen Lantakaasu Oy:n suunnitteleman biokaasulaitoskokonaisuuden toteuttamisen mahdollistavan asemakaavan laatiminen käynnistetään karttaliitteen mukaiselle alueelle.

Asemakaavan lopullinen sijainti tarkentuu kaavaprosessista, YVA- prosessista ja erilliselvelyksistä saatavien lisätietojen pohjalta joko Pyhäsalmentien etelä- tai pohjoispuolelle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijat:

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana kuultiin maanmittausinsinööri Ville Kamajaa.

Aiempi käsittely

Tekninen lautakunta 20.6.2023 § 36

Biokaasulaitoksen asemakaavahanke on edennyt osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheeseen (OAS). Kaavakonsulttina hankeessa toimii Maankäytönsuunnittelu Kaavaharju.

Suomen Lantakaasu Oy on jättänyt yhteysviranomaisena toimivalle Pohjois-Savon ELY-keskukselle biokaasulaitos- hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. YVA-selostus on ollut nähtävillä mielipiteiden ja lausuntojen jättämistä varten 31.5.2023 saakka, jonka jälkeen yhteysviranomainen antaa YVA-selostuksesta perustellun päätelmänsä. Kiuruveden kaupunginhallitus on antanut selostuksesta lausunnon kokouksessaan 16.5.2023 § 105.

Biokaasulaitoksen asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu kaavaprosessin aikataulu, osalliset, vuorovaikutuksen tapa, suunnittelualue ja vaikutusten arvioinnin osalta viitataan YVA-ohjelmaan. Tavoitteena on, että kaavaluonnos valmistuu alkusyksystä 2023, jota ennen päätös asemakaavan sijoittumisesta Pyhäsalmentien etelä- tai pohjoispuolelle tehdään. Kaavaehdotuksen on tavoitteena valmistua loppuvuodesta 2023 ja kaava on tarkoitus saada kaupunginvaltuuston käsittelyyn talven 2023-2024 aikana.

Asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu on käyty 23.5.2023. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään tarvittaessa.

Valmistelija: maanmittausinsinööri Ville Kamaja, 0400 741 492, ville.kamaja(at)kiuruvesi.fi

Liitteet: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Viranomaisneuvottelun muistio

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta hyväksyy biokaasulaitoksen asemakaavan osallistumis- ja

arviointisuunnitelman ja asettaa sen nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi ja pyytää siitä lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa keskeisinä osallisina mainituilta yhteisöiltä ja viranomaistahoilta.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aiempi käsittely

Tekninen lautakunta 5.9.2023 § 49

Asemakaavan vireille tulosta kuulutettiin 12.7.2023 Kiuruvesi-lehdessä, teknisen palvelukeskuksen ilmoitustaululla sekä kaupungin kotisivuilla. Suunnittelualueen sekä viereisten kiinteistöjen omistajia tiedotettiin kirjeitse. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävänä lausuntojen ja mielipiteiden esittämistä varten 12.7. - 16.8.2023 välisenä aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettiin 11 lausuntoa ja 4 mielipidettä.

Biokaasulaitoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Savon ELY-keskus on antanut ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta perustellun päätelmänsä 14.7.2023.

Laadittavan asemakaavan sijainti on tarkentunut Pyhäsalmentien eteläpuolelle ja on pinta-alaltaan noin 23,1 ha.

Biokaasulaitosalueen asemakaavaluonnos on valmisteltu kaavoituspäätöksen tavoiteasettelun pohjalta ottaen huomioon ympäristövaikutusten arviointiselostuksen liitteineen, Pohjois-Savon ELY-keskuksen antaman perustellun päätelmän, osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitetyn palautteen sekä Suomen Lantakaasu Oy:n biokaasulaitoksen toteutussuunnitelmien tämänhetkisen tilanteen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet löytyvät kaavaselostuksesta ja niihin tullaan antamaan vastineet ennen kaavaehdotuksen valmistumista.

Asemakaavaluonnoksessa asemakaava-alue sisältää Suomen Lantakaasu Oy:n biokaasulaitoksen toteuttamiseksi tarvittavan alueen, viereisen Pyhäsalmentien tiealueen, suojaviheralueet, kaava-alueen liikennejärjestelyiden järjestämiseksi tarvittavan katualueen sekä kaksi rakennuspaikkaa, jotka mahdollistavat tulevaisuudessa biokaasulaitoksen toimintaan liittyvien toimintojen sijoittumisen alueelle.

Kaavoituksen seurantaryhmä on käsitellyt biokaasulaitosalueen alustavaa kaavaluonnosta sekä saatua palautetta palaverissaan 23.8.2023 ja puoltaa kaavaluonnoksen nähtäville asettamista.

Kaavaluonnoksen nähtävillä oloaikana pidetään asemakaavahanketta koskeva julkinen yleisötilaisuus.

Valmistelija: maanmittausinsinööri Ville Kamaja
0400 741 492, ville.kamaja(at)kiuruvesi.fi

Liitteet: Biokaasulaitos_AK_luonnos_22082023_GK27
Biokaasulaitos_ak_selostus_22082023_luonnos
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Viranomaisneuvottelun muistio
Biokaasulaitoksen YVA-selostus_Suomen Lantakaasu Oy

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta hyväksyy biokaasulaitosalueen asemakaavan valmisteluaineiston ja asettaa sen julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijat:

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana kuultiin maanmittausinsinööri Ville Kamajaa, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Aiempi käsittely

Tekninen lautakunta 21.11.2023 § 74

Biokaasulaitosalueen asemakaavaluonnos oli nähtävänä 13.9.2023 - 12.10.2023. Nähtävänä olosta kuulutettiin Kiuruvesi-lehdessä, teknisen palvelukeskuksen ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla. Kaavaluonnoksesta pyydettiin lausuntoja viranomaisilta ja nähtävänä olosta tiedotettiin osallisia. Suunnittelualueen sekä viereisten kiinteistöjen omistajia tiedotettiin erikseen kirjeitse. Asemakaavan valmisteluaineistoa esiteltiin avoimessa yleisötilaisuudessa nähtävillä oloaikana 20.9.2023. Kaavaluonnoksesta annettiin yhteensä kuusi (6) lausuntoa. Kaavaluonnoksesta ei jätetty yhtään mielipidettä.

Pohjois-Savon ELY-keskus toteaa lausunnossaan, että suunnittelussa tulisi huomioida laitosalueen henkilökunnan sosiaalityötiloista muodostuvien jätevesienkäsittelyjärjestelmän sijoittuminen ko. alueelle ja suosittaa, että sosiaalityötilojen jätevedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin, mikäli jätevesiverkosto laajenee alueelle. Lisäksi lausunnossa on todettu, että laitosalueelta muodostuvat hulevedet tulee käsitellä asianmukaisella hulevesijärjestelmällä. Lausunnossaan ELY-keskus on ilmoittanut, että kaavaluonnoksessa olevan LT-merkinnän selite tulee korjata maantien alueeksi. Lisäksi ELY-keskus on pyytänyt huomioimaan suunnittelualueen ja valtatie 27:n pohjoispuolelle suunnitellun sähkönsiirtolinjan.

Kuopion kulttuurihistoriallinen museo on lausunut, että museolla ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Pohjois-Savon pelastuslaitos on lausunnossaan todennut, että laitosalueelle on onnettomuustilanteessa oltava pääsy vaihtoehtoisia reittejä pitkin. Lisäksi pelastuslaitos on todennut, että vedensaanti on turvattava myös sammutusvesihuollon tarpeet huomioiden.

Savon Voima on lausunnossaan pyytänyt lisäämään aluevarauksen kaapeleille asiakkaan muuntamon ja Pyhäsalmentien välille, josta laitoksen liittäminen sähköverkkoon tapahtuu.

Ylä-Savon ympäristöpalvelut on lausunut, että heillä ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitos on lausunut, että heillä ei ole huomautettavaa kaavaluonnokseen.

Lausuntojen perusteella kaavaehdotukseen on lisätty aluevaraus maanalaisille sähkökaapeleille ja LT-merkinnän selite on muutettu maantien alueeksi. Lisäksi kaavaehdotuksessa osoitettua katualuerajausta on päivitetty vastaamaan liittymä- ja laitosalueen suunnitelmia. Vastaavat tarkennukset on päivitetty myös ehdotusvaiheen kaavaselostukseen. Lausuntojen keskeinen tiivistetty sisältö ja niihin laaditut vastineet kokonaisuudessaan löytyvät kaavaselostuksesta. Niin ikään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niihin laaditut vastineet löytyvät kaavaselostuksesta.

Kaavoituksen seurantaryhmä on käsitellyt kaavaehdotusta kokouksessaan 13.11.2023.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio, asemakaavaehdotus sekä ehdotusvaiheen kaavaselostus toimitetaan kokouksen liitteinä.

Valmistelija: tekninen johtaja Kimmo Karoluoto
050 475 7496, kimmo.karoluoto(at)kiuruvesi.fi

Liitteet: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Viranomaisneuvottelun muistio
Biokaasulaitos_AK_ehdotus_10112023_GK27
Biokaasulaitos_ak_selostus_10112023_ehdotus

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta hyväksyy ehdotuksen biokaasulaitosalueen asemakaavasta ja asettaa sen maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti nähtäville 30 päivän ajaksi ja pyytää siitä tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aiempi käsittely

Tekninen lautakunta 6.2.2024 § 7

Asemakaavaehdotus pidettiin nähtävänä 29.11.2023 - 28.12.2023 välisenä aikana kaupungintalolla teknisessä palvelukeskuksessa sekä kaupungin internetsivuilla. Nähtävänäolosta kuulutettiin Kiuruvesi-lehdessä, teknisen palvelukeskuksen ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla. Lisäksi kaavaehdotuksesta pyydettiin tarvittavat viranomaislausunnot.

Kaavaehdotuksesta annettiin yhteensä viisi lausuntoa. Lausunnoissa viitataan yleisesti jo aiemmissa kaavavaiheissa annettuun palautteeseen ja lausunnon jättäneillä ei ole huomautettavaa kaavaehdotukseen. Lausuntojen keskeinen tiivistetty sisältö löytyy kaavaselostuksesta (s.32).

Ehdotuksesta jätettiin lisäksi yksi muistutus. Muistutuksessa korostuvat huolet muun muassa biokaasulaitoksen sijainnista suhteessa Kiuruveden keskustajamaan ja Hovin asuinalueeseen, vaikutuksista maisemaan ja asumisterveyteen, lisääntyvästä liikenteestä nykyiselle liikenneverkolle aiheutuvista kuormituksista sekä lisääntyvästä liikenteestä aiheutuvasta melusta.

Muistutukseen laaditussa vastineessa todetaan muun muassa, että taajaman reuna-alueelle Hoville etäisyys laitosalueelta on yli kaksi kilometriä ja laitosalue ei liity siten välittömästi taajamaan. Liikenteellinen tavoitettavuus valtatie äärellä on hyvä ja laitoksen hyödyntämät maatalouden sivutuotteet huomioiden on luonnollista, että laitosalueen sijainnista riippumatta kuljetuksissa hyödynnetään alempaan tieverkkoon lukeutuvia kyläteitä. Tarvittaessa tieverkoston kestävyyttä ja maantieverkoston välityskykyä voidaan parantaa. Laadituista meluselvityksistä voidaan havaita, että liikennemäärän kasvua merkittävämpi tekijä liikennemelun muodostumisessa on vallitseva nopeusrajoitus. Lisäksi voidaan havaita, että piha-alueiden meluohjeiden ylityksiä tapahtuu jo nykytilannetta mallinnettaessa. Melutasoihin voidaan vaikuttaa niin nyky kuin ennustetilanteessa nopeusrajoitusmuutoksin. Teollisuusalueen rakentamisen ja toiminnan aiheuttamat mahdolliset ympäristöhaitat tulee ottaa huomioon tarvittavalla tavalla rakennuslupa- ja ympäristölupamenettelyissä.

Muistutus ja siihen laadittu vastine on esitetty kaavaselostuksessa (s.32-34).

Asemakaavakartta, kaavaselostus, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja viranomaisneuvottelun muistio 23.5.2023 toimitetaan kokouksen liitteinä.

Valmistelija: vs. maanmittausinsinööri Risto Luttinen
040 074 1492, risto.luttinen(at)kiuruvesi.fi

tekninen johtaja Kimmo Karoluoto
050 475 7496, kimmo.karoluoto(at)kiuruvesi.fi

Liitteet: Biokaasulaitos_AK_26012024_GK27
Biokaasulaitos_ak_selostus_26012024
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Viranomaisneuvottelun muistio

Teknisen johtajan päätösehdotus:

Tekninen lautakunta merkitsee tiedoksi biokaasulaitosalueen asemakaavaehdotuksesta saadut lausunnot sekä muistutukset ja hyväksyy niihin laaditut vastineet.

Tekninen lautakunta hyväksyy biokaasulaitosalueelle laaditun asemakaavan ja esittää sen edelleen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijat:

Merkittiin pöytäkirjaan, että asiantuntijana kuultiin vs. maanmittausinsinööri Risto Luttista, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kokouskäsitteily

Kaupunginhallitus

Teknisen lautakunnan valmistelutekstin mukaan.

Liitteet: Biokaasulaitos_AK_26012024_GK27
Biokaasulaitos_ak_selostus_26012024

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus hyväksyy biokaasulaitosalueen asemakaavan.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Asiantuntijat:

Merkittiin, että asiantuntijana kuultiin tekninen johtaja Kimmo Karoluotoa, joka poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.